

ДРУГИЙ ДЕЛЕГАТСЬКИЙ ЗІЗД УКРАЇНСЬКОЇ
СЕЛЯНСЬКОЇ СПІЛКИ в ЧСР.

/ З в і т /.

В дніях 16 - 17 травня 1925р. в Празі в пом. ресторациї "Нова Пошта" на Вишеграді, відбувся Другий Делегатський Зізд Україн. Селян. Спілки.

На Зізд прибули представники від 19 філій, 19 членів Головної Ради та 13 членів ріжних філій Селян. Спілки/з правом дорадчого голосу/

Були представлені такі філії:

1. Пражська філія - т.т. Скідан М., Зелений Р.,
Руденко Г., Пирхавка Г.
2. Лібенська філія - т.т. Ігнатів І., Орловська С
Кульчинська І.
3. Вршовицька філія т.т. Гарванко І.
4. Подебрадська філ. т.т. Каплистий М., Зеркаль
5. Пшібрамська ф. т. Лучишин Іван
6. Горжицька ф. т. Кукшин Л.
7. Бернська філія т. Лютенко 1/4 мандати/
8. Пільзенська ф. т. Бубняк М. /3 мандати/
9. Седльчанська ф. т. Власко А.
10. Літомежицька ф. т.т. Бойко, І.Луців І.
Гункевич Ф., Савчак С.
- II. Йозефівська ф. т. Зубяк /4 мандати/
12. Лоунська ф. т. Мережко В.
13. Миловицька ф. т.т. Вережний І., Шот І. Спожарський Г.
14. Високо-Митська ф: т.т. Явдошняк В.
15. Хебська ф. т. Паланяк І.
16. Ліберецька ф. т. Слюсар /4 мандати/
17. Братиславська ф. т. Мандзій /3 мандати/
18. Дольнє-Краловицька ф. т. Тимань М.
19. Чеські Будійовиці т. Савка С.

Окрім того на Зізд зявилося де кілька осіб, які гості, а то саме п.п. Лушненко, Файчук О., Мезенців, Цурканів та Котенка.

Ці особи з самого початку предявили вимоги

до Делегатського Зізду, щоби їх було визнано, яко представників Дейвицької філії, що була в свій час розвязана Головним Комітетом. Вони подали заяву на ім'я Делегатського Зізду че-рез президію з проханням допустити представників цієї філії та віддати Головний Комітет під суд за незаконне розвязання філії. Ця за-яву президією було передано до Мандатової Ко-місії, яку було обрано згідно затвердженого регуляміну Зізду.

Мандатна Комісія розглянувши всі манда-ти ствердила представництво 18 філій з пра-вом рішучого голосу, одної філії /Чесько-Бу-дайовицької/ з дорадчим голосом, відкинула до-магання представництва розвязаної Дейвицької філії.

Доклад Мандатової Комісії Зізdom було прий-нято до відома.

Зізд було відкрито в.о. Голови Україн. Сел. Спілки Ріпецьким С. вступним словом присвяченим пам'яті Михаила Драгоманова. Зізд вшанував па-мять Михаила Драгоманова вставанням. Далі т. Па-сішником було прочитано реферат про життя, пра-цю та значіння Михаила Драгоманова. Після зас-лухання реферату Зізд приступив до ділової час-тини. Головою Зізду одноголосно бу-ло обрано т. Карла Коберського, Заступником Го-лови т. П. Богдацького, Секретарями: т.т. Руден-ка Г. і Слючарчука Г.

Голова Зізду перед роспоchatтям праці пові-домив Зізд про те, що на протязі року смерть вирвала з рядів Селянської Спілки 6 її членів, а саме: т.т. Щерблюка Івана /Пражська філія/, Луцького Петра /Пражська філія/, Мацкевича Павла /Пражська філія/, Білоуса Василя /Братиславсь-ка філія/, Неймана Олексу /Пільзенська філія/, Стефанюка Дмитра /Літомежицька філія/.

Зізд вшановує память померлих товаришів вставанням.

Далі Делегатський Зізд перейшов до заслухан-нязвітів Головної Ради й Головного Комітету та заключення Ревізійної Комісії. і заслужання

протоколу попереднього Делегатського З'єзу.
Протокол було затверджено.

Згідно зі звітом праця Української Сел. Спілки переводилася в напрямку: 1/ загально-го керування, 2/ культурно-просвітньому, 3/ ви-давничому, 4/ організаційному, 5/ підшукання праці / Бюро Праці/, 6/ опікування, 7/ репатріація.

Секретаріят: На першій сесії Головної Ради було обрано Головний Комітет в склад яко-го увійшли т.т. Ріпецький С.Луцький В., Кобер-ський О.Сумневич Хв., Остапович Г., Зозуля Я. та заступники: Шаповал Микола, Ісаєвич Дмитро. 1-го жовтня м.р. зі складу Голов.Ком. вийшов т. Зозуля. На сесії Голов.Ради дня 7-8 грудня подався у відпустку Голова Укр.Сел.Спілки Н.Григорів, зріклisя членства Голов.Ради, подавши листовні заяви Микита Шаповал, Микола Галаган Тиміш Котенко та Дмитро Ісаєвич. В звязку з ви-ключенням з числа членів Пражською філією Ми-коли Шаповала та ствердженням ухвали Надзви-чайних Загальних Зборів філії в цій справі Го-ловною Радою Микола Шаповал перестав бути чле-ном Головної Ради та заступником члена Головн. Комітету. Кількість членів Головного Комітету на цій сесії була збільшена до 8-ми. Дообра-но було т.т. А. Животко та І. Паливоду, яко членів Головного Комітету та А. Дудника, яко заступника. Отже на день Другого Делегат.З'є-ду склад Головного Комітету є - в.о. Голови - згідно з ухвалою Головної Ради - С.Ріпецький, Секретар Гол. Ком. А. Животко, в.о. Заступника Голови - І. Паливода, члени Комітету: Хв.Сум-невич, В.Луцький, Г.Остапович, О. Коберський. Головний Комітет відбув 119 засідань на яких розглянуто та полагоджено 1063 справи.

Головна Рада відбула 5 сесій, на яких роз-глянула та полагодила 63 справи.

Співробітників на день Другого Делегат. З'є-ду Головний Комітет мав 2-х. Сполучення тех-ничної праці членами Голов.Комітету - три. На день Другого Делегат. З'єду Укр.Сел.Спілка є членом : Т-ва " Просвіта" у Львові, укр.: Педа

гогічного Т-ва, Ощадно-Позичк.Т-ва "Трудова Спілка", Споживчо-Виробнич. Т-ва "Українська Самопоміч", Масарикової Ліги проти туберкульози, Студенського домова, Україн. Громадського Видавнич. Фонду.

Культурно-Просвітна праця:

I. Було закладено та переведено з ініціативи Головного Комітету 16 курсів та з ініціативи філій 7 курсів, отже разом 23 курсів, які скінчило 414 осіб. З часу від 1-го Делегат. З'езду було закладено Головним Комітетом та переведено курси:

1. Гарбарські /Йозефів - 6 місяців/
2. Гарбарські /Хеб - 5 місяців/
3. Кооперативні з Миловарським відділом/Терезин- 6 місяц./

4. Авто-Тракторні /Прага - 7 місяців/
5. Кооперативні /Братислав - 5 місяців/
6. Кооперативні /Йозефів - 6 місяців/
7. Кооперативно-Освітні/ Ліберець - 5 місяців/
8. Вище-Початкові /Пільзень - 4 місяці/

З ініціативи філій були організовані та переведені слідуючі курси:

1. Курси по підготовці інструкторів -організаторів професійно-просвітньої праці/Прага-З м./
2. Для неграмотних /Пільзень - 3 місяці/
3. Для неграмотних /Горкі - 3 місяці/
4. Палітурницькі /Йозефів - 3 місяці/
5. Древорізбарські/ Йозефів - 4 місяці/
6. Бжолярські /Йозефів - 4 місяці/
7. Кілимарські /Йозефів - /

Курси філій провадилися або на кошти Головного Комітету, або на кошти Головного Комітету і Комітету філій при безпосередній участі в праці організаційній місцевих комітетів.

В ріжних школах та у ріжних майстрів скінчило 70 осіб стипендіятів Україн.Селян.Спілки.

На дінь Делегатського Зізду провадять працю такі курси:

1. Кооперативно-Освітні /Ліберець /
2. Гарбарські / Йозефів /
3. Кооперативні / Йозефів /
4. Вище-Початкові/ Пільзень/.

Було влаштовано по філіях та в Празі 40 лекцій на різні науково-популярні теми.

Надіслано Головним Комітетом у всі філії реферати з нагоди:

1. Святкування обєднання Україн. земель та 4-го Універсалу.
2. 75- річчя народження Президента Масарика.
3. Роковин Тараса Шевченка.
4. I-го травня.

У всі ці дні, як в Празі так і по філіях відбувалися товариські сходини та концерти.

Бібліотека: 1. Фундаментальна, -I. I48 кн.
2. Запасова -I322 кн., 3. Мандріні - 86іб-.
ліотек - I44 книжки. Надіслано філіям книжок I838. На Переходовій Станиці в бібліотеці Селоспілки - 290 кн. Надіслано книжки:

1. до Франції - I33, 2. до Галичини й Волині - I2I, до Америки - 3I, до Київа - 23.

Надіслано на різні адреси в межах ЧСР "Наша Спілка" ч.4-5 - 326 прим. по за межами ЧСР -I07 прим. Куплено матурантам в Йозефові підручників - I07 прим. Передплачутесь для філій і курсів "Громадський Голос" - 90 прим.

Видавнича праця: Видано:

1. Н. Грабів - Історія Україн. Кооперації-300 прим
2. Кульчинський-Кореспонденція - 300 прим.
3. Демінський - Книговодство - 300 прим
4. Василюк - Основи хемії - 100 прим.
5. Равіч - Конспект лекцій з анатом. та фізіології - 100 прим.

6. Терпило - Консервування садовини та горо-
дини 100 прим.
7. Сіманців - Конспект викладів з економ.-геог-
рафії України - 100 прим.
8. Хоміцький - Записки по миловарству та сві-
чкарству - 100 прим.
9. Литвицький - Загальні основи кооперації -
100 прим.
10. Моралевич - Основи рахункознавства - 100пр.
11. Лорченко - Скорочений курс філіки - 100пр.
12. Фотографується коштом Селянської Фундації,
яку закладено Українською Селянською Спілкою,
книга проф. Туган-Барановського "Народне Госпо-
дарство".
13. Ухвалено та передано до друку "Просвіта-
шлях до визволення"/практичний підручник про-
світньої праці на селі і в місці / - А.Живот-
ко.
14. Видано "Наша Спілка" ч.4-5 - 1000 прим.
15. " " " ч. 6 - 300 "
16. Виготовлено до друку брошура М.Хринів-
ського "Що таке Селянська Спілка, і чому
треба її заладати".

IV. Організаційна Праця.

На перший Делегацький Зізд було філій
Української Селянської Спілки - 23
На протязі цілого року заложено- 5
Разом зареєстровано в Головнім Комітеті фі-
лій - 28, а того зліквідовано філій Україн-
ської Селянської Спілки - 6, а саме Хотів-
ську і Турнівську філію по причині розвязан-
ня робітничої сотні та виїзду членів до
інших місць; Теговську, Лоунську і Ервениць-
ку з причини виїзду частини членів до Краю,
а частини до філій: Седльчанської, Лоунської,
та Подебрадської з метою набуття фахового
знання в школах, які в районах тих філій зна-
ходяться, а 6-ту, то з Дебницьку філію злікві-
довано по постанові Головного Комітету, за-
твердженої Головною Радою за недодержання

статуту та за члененційне нехтування розпоряджень Головного Комітету.

Таким чином по минулій день при Головному Комітеті Української Селянської Спілки існує 22 філії з числом зареєстрованих членів 1.281 а прихильників 203, з того затверджено чеським урядом 19 то є: Пражська, Подебрадська, Високо-Мітська, Дольно-Краловицька, Седльчанська, Лібенська, Бршовицька, Гожицька, Братиславська, Йозефівська, Літомержицька, Хебська, Пільзенська, Миловицька, Бернська, Ліберецька, Пшібрамська, Доброховицька, і Loунська. З філії, то є Добжіска, Німецьке Яблонне і Чеських Будійовиць внесені статути до зареєстровання.

Щоби поширити діяльність Селянської Спілки та закріпити більш товариське співжиття між членами по філіях і тим самим виповнити культурне завдання Україн. Селянської Спілки Організаційний відділ зі свого рамена улаштовував в міру можливості реферати, лекції, дискусії на різні теми, товариські сходини, переводив Установчі й Річні Збори, які відбулося у філіях при співчасті посиланих делегатів від Головного Комітету - 112. Писаних рефератів за посередництвом Організаційного відділу розіслано по філіях 27. Крім цього, спільно з культурно-освітнім відділом, уряджено рефератів по філіях - 43. Позатим культурно-освітню працю філії веди рівною і самостійно, улаштовуючи реферати ~~і~~ своїх членів та користуючи з часописів, книжок, та відповідних писаних рефератів посиланих Головним Комітетом. В бібліотеках організованих по філіям налічується 2.600 книжок.

З філій, які виявили більшу культурно-освітні та організаційну працю слід згадати такі:

I/ Пражську, яка улаштувала Інструкторські Курси, на які вчашало 25 осіб. В алушті з філіями на території м. Праги видавала більше "Селянська Справа". Рівною ця філія, яка гуртує в собі найбільше інтелектуально

сильних членів, старалася про засновання Селянського Університету, який на жаль через брак матеріальних засобів, не міг бути до цього часу відкритий. Комітет Пражської філії старався орендувати для своїх членів спільний кооперативний город; улаштовувач лекцій на ріжні актуальні теми. З більших вечірок та товариських сходин уряджених Пражською філією для своїх членів, та посторонніх осіб, муситься вказати на такі: як Шевченківське свято з рефератом і концертовою частиною, свято з нагоди річниці проголошення злуки всіх Українських земель, та Четвертого Універсалу, товариські сходини присвячені памяти М.Драгоманова, Івана Чранка та ^{на}~~Б.~~ Стефаника, товариські сходини в річницю повстання проти гетьмана. Крім цих свят і вечірів, уряджених спільно з іншими філіями на території м. Праги, був улаштований за ініціативою Пражської філії також і вечер з нагоди 75-річниці народження Президента ~~Чехословачкої держави~~ Т.Г. Масарика.

Слід зазначити, що члени Пражської філії, мимо обтяження працею в ріжніх українських громадських установах та науково, найбільше спричинилися до піднесення культурного урівня інших філій Селоспілки, будьто через відвідування філій з відчитами, будьто через виготовлення відповідних писаних рефератів та їх тем. Рівно ж допомогла Пражська філія матеріально іншим філіям, а передовсім Селянській Спілці в краю, оподаткувавши в тій цілі своїх членів по 5 кц. місячно.

Взагалі діяльний Комітет Пражської філії покладав всіх зусиль та використовував кожду нагоду, для виявлення, як найживійшої діяльності та для поширення поміж членами філії, як найбільшого заінтересовання для селянських професійних організацій. Рівно ж не мало дбав Комітет Пражської філії о моральну потребу своїх членів уряджуючи для них

спільні товариські мандрівки на ріжні вистави, як "Закарпатської України", "Української книжки" та інше, та спільні відвідування лекцій з світляними демонстраціями на ріжні наукні теми. 2/ Пільзенську - яка складається майже зі самих стрільців та виявила досить живу діяльність культурну й організаційну, яка виявлялася в організованню курсу Неграмотних, Вище-Початкової освіти та Аматорського гуртка, який дав кілька вистав в Пільзні, котрі зробили велике враження на чеську публіку і здивування, що стрільці працюючи цілий день, зуміли так гарно вивести кожду п'есу. Особливо мусить підчеркнути це глибоко ідейне зрозуміння у членів Пільзенської філії громадських обовязків супроти українського народу в краю. Доказом цього була відозва Пільзенської філії до всіх інших філій про негайну матеріальну допомогу на професійну організацію в краю, і вона перша зі всіх філій зложила щедру жертву на організацію Україн.Селян. Спілки в краю в сумі 600 кч. Крім цього всього члени Пільзенської філії стараються піднести свій культурний рівень, тому часто скликають товариські сходини, на яких читають реферати на ріжні актуальні теми, а також декламації і т.д.

3/ Йозефівська філія виявila інтенсивну працю, організувавши ріжні курси як: дереворізбарські, на 10 слухачів, політурні - на 15 слухачів. Кравецький для жінок, пасічний, килимарський і інші. При філії існував також хор. Рівно ж філія веде й іншу культурну роботу, в якій ставили їй в перешкоді вороги українського селянства й робітництва.

4/ Ервенецька філія, яка складалася з малого числа членів і то самих робітників, котрі працювали на dennій роботі, вела у себе курс підготовчий до середньої освіти, який удержувала сама філія. Крім цього філія ця дуже точно виконувала всі свої обовязки су-

проти Селянської Спілки, взагалі праця в тій філії поступала успішно вперед але на жаль мусіла бути перервана через зліквідовання філії, яке настутило в наслідок страти заробітку та переїзду членів до районів інших філій, де одержали вони працю або були в змозі продовжувати свою освіту.

5/ Хебська філія, яка складається з самих майже стрільців, зараз занята на військових роботах, мала Гарбарські Курси, які стали осередком всієї освітньої роботи у філії, Члени тої філії заложили Видавничий Кооператив, який видав вже підручник про гарбарство. Члени Хебської філії були першими, які записалися в члени Масарикрової Ліги проти туберкульозу, та зложили - 160 кч. членського внеску. Взагалі Хебська філія живо інтересувалася діяльністю Української Селянської Спілки, точно виконувала всі роспорядження і приписи Головного Комітету та навіть сама нераз давала почин до керівної роботи.-

6/ Миловицька філія веде досить широку культурну роботу поміж своїми членами та звертає увагу на організаційну працю. При філії були переведені курси Шоферські, Для неграмотних, Для мало-грамотних. В даний момент зусиллями філії провадиться курс Господарчий. При філії існував Аматорський театральний гурток, який уряджував театральні вистави. Взагалі діяльність Миловицької філії завдяки енергії та любові до праці Комітету філії займає одно з перших місць.

7/ Подебрадська філія, яка складається з самих студентів Господарчої Академії завше була помічною для Організаційного відділу в достарченню лекторів, рефератів, порад і т.д.

8/ Лібенська філія самостійно до останнього часу не виявляла себе широко в

культурно-організаційній роботі, а то тому, що знаходиться на території міста Праги, де цілу роботу було проваджено спільно з Пражською і Бршевицькою філією. Виконуючи план праці, намічений спільно з двома наведеними філіями, Лібенська філія в гуртку своїх членів вела по змозі культурну роботу, уряджуючи часто реферати й лекції та читання творів наших письменників, а також вечері з декламаціями. Найбільшою заслуговою філії є жертва, яку вона післала зі своїх засобів в сумі 300 кч. на потреби рідному краю.

9/ Бршевицька філія, крім внутрішньої праці, дала почин до збудовання памятника помершим стрільцям на Ольшанськім цвинтарі, та сама перевела підготовчу праці до зорганізовання в цій цілі спеціального Комітету, в склад якого увійшли представники всіх громадських та студентських організацій.

10/ В Братиславській філії зорганізовано Кооперативні Курси в яких концентрується майже вся культурна робота філії. При філії існує хор, який вже публично виступав. Філія, бачучи великий брак помешкання для своїх членів, піднялася для будови власного дому, так званої переходової станції. Комітет тої філії приступив до зорганізовання всіх українських емігрантів перебуваючих на Словаччині.

11/ Бернська філія, крім своєї внутрішньої роботи, виявила нерів за все свою активність в поборюванню ворожої акції ріжних ~~боротьби~~ елементів проти Української Селянської Спілки. Крім цього філія ця зробила дуже багато в напрямі приєднання прихильників та членів Української Селянської Спілки.

12/ Ліберецька філія майже 3/4 року переживала деякі невдачі та розклад, але після реорганізації, життя тої філії набрало вже повної інтенсивності та нормального ходу. Доказом цього є заложення Кооперативних

курсів, курсів малограмотних та неграмотних, заложення Бюра праці, яке досить успішно підшукує працю для своїх членів. Філія піднесла думку виставлення памятника для померлих українських емігрантів в Ліберці.

ІЗ/ Літомержицька філія, яка складається з самих стрільців, котрі розділені в двох військових таборах, провадила успішно свою працю в напрямі освідомлення своїх членів. Доказом цієї праці є те, що заложили Кооперативний Курс, Миловарський і Курс до спрацьовання овочі.

Члени філії стараються поширити свою роспочату науку, вступають до чеських фабрик та підприємств. Окрім того філія провадить культурно-організаційну роботу, улаштовуючи лекції, реферати, товариські сходини та інш. Можна сміливо сказати, що більшість членів філії виявляють найживішу ініціативу як в своїй праці, так в допомозі всіма силами і засобами нашим організаціям в краю.

Менш яскраву працю виказала решта філій, але і в них праця провадилася і в такий чи інший спосіб йшла організаційна та культурна робота. В кождім разі праця і діяльність філій поступає нормальним шляхом

З нагоди 75-річниці народження Президента Масарика, Шевченківських свят, Річниці 4-го Універсалу та 1-го травня во всіх філіях були уряджені відповідні товариські сходини чи то концерти.

Не дивлячись на те, що Організаційному відділові доводилося провадити боротьбу з ворожою акцією, як осіб так і цілих організацій чи інституцій, на сьогодня можна сказати, що шлях для дальнішої праці є, і тая праця при допомозі всіх активних сил Селянської Спілки мусить привести до чечти, яку поставила собі наша організація.

Кількість членів. На день Першого Делегатського Зізду членів Селянської Спілки було 859.

Прибуло за цілий рік т.с. від 29/IV 1924р. до I/V 1925р. 422члена.

На І-е травня зареєстровано в Головнім Комітеті дійсними членами 1281.

Вибуло за рік 419 членів.

На І-е травня 1925р. дійсних членів Селоспілки є 862.

Комітет допомоги Голодному Селу. В дніах 21-22 бересня Головною Радою було обрано Комітет Допомоги Голодному Селу в складі т.т. Животко, Грабів, Остапович. Комітетові доручено було розпочати допомогову акцію та перевести відповідну організаційну роботу. Головою Комітету було обрано т. Животко. Відбулося 5 засідань. Приступлено було до утворення широкого комітету з представників всіх українських організацій та інституцій. Переведено таку працю:

Комітет звернувся з відою до всіх місць, де є скучення українців, до філій Селоспілки, а також до Т-ва "Пресвіта" в Ужгороді.

2. Звернувся з закликом до всіх організацій та інституцій приєднатися до праці.

3. Вироблене плян праці, який був затверджений ширшим комітетом.

4. Виготовлені інформаційні статті для опубліковання в ширшій пресі.

5. Переведено перший збір коштів в початку травня при допомозі Цесуса та студентських організацій.

6. Звернувся до Т-ва "Українська Самопоміч" з проханням про встановлення податку на обіди в йадальні.

7. Навязав зносини в справі допомоговій з Центральною Чеськими Робітничими Кооперативів, та з Центральною Сільсько-Господарських Кооперативів.

Що до Централі Робітничих Кооперативів, то заявки дають позитивні сподіванки.

8. Запропоновано референта для виголошення інформаційного докладу на чеській мові.

9. Проводиться підготовча праця по переведенню дня "голодного села".

10. На 15 травня закладено або місцеві комітети, або порушено питання активної допоміжової праці при тих організаціях, які вже існують.

Допомогова праця розпочата в Пільзені, в Хебі, Ліберці, Літомержицях, Дебжиші. З цих місць вже почали поступати конти до Комітету.

Бюро Праці.

Пошукувало праці	548	дун.
з них явилося до Бюра праці 2 рази	40	"
Пошукувало працьовників	418	"
а/ на кліборобську працю	362	"
б/ на іншу	56	"
П е с л а н о:		
а/ на кліборобську працю	348	"
б/ на іншу	73	"
Послане безпосередньо Бюром Праці : . .	418	"
Вистарались півкарти у Чеського Центр.		
Бюра праці	87	"
Незадоволено бажаючих праці	43	"
Незадоволено попиту працьовників . . .	110	"
Видане грошеву допомогу на подорож до місця праці в сумі	5.016,20	Кч.

О п і к у в а н н я.

В и д а н о харчів:

а/ особам	306
б/ днів	496

Разом видано харчів 306 особам
на 496 дні

Видано п о б у т у :

а/ особам	351
б/ днів	482

Разом видано побуту 361 особі
на 482 дні

Гуманітарно-грешева допомога:

а/ осебам фізичним і правним 166 допомог на
суму 19.811,57 кч.
б/ допомог філіям в сумі 15.660 - "

Репатріація:

За час від Іго листопада 1924 року до Іго травня 1925. було видано допомог 115 особам, котрі виїздили домів. Окрім того Репатріаційним Бюром провадилася для цих осіб допомога щодо одержання відповідних документів.

Справи фінансові:

Від Іго Дел.Зіаду до 8 грудня 1924. фінансовими справами керував голова Укр.Сел.Спілки Н.Я.Григорій, а з 8 грудня по І січня 1925.-член Гол. Комітету Хв.Сумнєвич. До 15 вересня 1924. обов'язки скарбника виконував Завідуючий Відділом, а з 15 вересня Ощадно-Позичкова Каса до якої Головним Комітетом клалися гроші на біжучий рахунок.

На перше січня 1925:

Прибуток	720.982.11	Кч.
Витрати	720.004.50	"
Готівка -	977.61	Кч.

Після звіту Головного Комітету й Головної Ради заслухано було заключення Ревізійної Комісії за час від І травня 1924. по 15 травня 1925 року. Від себе Ревізійна Комісія запропонувала ІІ.Дел. Зіаду приняти таку резолюцію в справі праці Гол. Комітету й Головної Ради:

"Ревізійна Комісія вважає, що має формальне й моральне право прохати ІІ.Делегатський Зіад прияти звіт Головного Комітету й Головної Ради до відома, уділити абсолюторію і висловити працьовникам організації Селянської Спілки в імені працючого Українського Селянства подяку за надзвичайно цінну й самовіддану працю".-

Заслухавши звіт Гол.Комітету й Гол.Ради та заключення Ревізійної Комісії Делегатський Зізд приступив до їх обмірковування.

В дібатах по звітах висловлювалися приставники філії Пражської, Подебрадської, Пшібрамської, Миловицької, Лібенської та інші. На всі змінення, які виникали

під час дебатів та на всі запити які були поставлені до Головного Комітету, Головний Комітет подав вичерпуючі пояснення та відповіди. В тих поясненнях та відповідах Головний Комітет засновував умови в яких доводилося провадити працю, давав цифрові данні по звітах а також дав відповідь на зауваження що торкалося справи Миколи Шаповал та розвязаної Дейвіцької філії, при чому підкреслив весь хід справ та довів до відома постанови Гол. Комітету, Головного Мирового Суду, Надзвичайних Загальних Зборів Пражської філії та Головної Ради.

Під час дискусії та відповідів членів Головного Комітету дехто з гостей та членів що були на Зізді з дорадчим голосом намагалися перешкодити спокійній діловій праці праці ріжними виступами, репліками, шумом. З пропозиції членів Зізду було виключено з засідання за зазначену деструктивну поведінку пп. Т.Котенка та Д.Ісаєвича/вилючення було ухвалено голосами всіх членів Зізду проти одного/.

По закінченню дебатів Зіздом приняті такі резолюції:

Резолюції:

1."II.Делегатський Зізд Української Селянської Спілки заслухавши річний звіт Головного Комітету й Головної Ради приймає звіт до відома, уділює Головному Комітетові Абсолюторію і висловлює працівникам організації Селянської Спілки від імені працюючих укр.селян подяку за надзвичайно цінну і самовіддану працю,/ резолюція принята одноголосно/..-

2."II.Дел.Зізд висловлює свою ширу подяку б.Директору і Управителю Кооп.школи і Курсів в Йоэль Фові п.К.Беакоровному за його працю./одноголосно/

3."II.Дел.Зізд висловлює свою ширу подяку Управителю Канцелярії П.М.Сулятицькому, як і цілому складові техничних співробітників Гол.Комітету/одно голосно/.

4."II.Дел.Зізд вважає правильним всі дотеперішні рішення керуючих органів в справі Шаповал Миколи -

і Дейвицької філії та вважає цим всі справи остаточно полагодженими/резолюцію прийнято всіма голосами проти одного /.

т. Григорій виніс пропозіцію такого змісту:

1. Доручити Комісії, складеній по третейському принципу розслідувати по суті закиди, зроблені Головному Комітетові, що до причин ненормальних відносин, які створилися в Селянській Спілці і висліди праці довести до відома організацій Селянської Спілки.

2. Переглянути справу роспуску Дейвицької філії/ За пропозіцію голосував - I, проти решта/ Пропозіція не прийнята.

План праці на майбутнє та становище Української Селянської еміграції в ЧСР в даний момент.

Після приняття революцій по звітах, Зізд приступив до слідуючої точки - план праці на майбутнє.

Докладчиком від Головного Комітету т. І. Паливода. Докладчик подав проект праці на майбутнє згідно з міркуваннями Головного Комітету та зазначив головні точки, якими повинна буде йти ця праця в новому діловому рефі. Головним чином докладчик звернув увагу на переведення самодіяльності філій, вишукання коштар для праці самими філіями та центром, підтримку філіями центру, переведення культурно-просвітньої праці шляхом розсилок рефератів та організації ріжного роду товариських сходин на місцях, зреалізування думки що до організації Селянського Університету, видавницу працю, головним чином видання інформаційного збірника про працю Сел. Спілки в ЧСР від осени 1922р. до осени 1925р.

По докладу-Зізд виніс таку революцію:

"Другий Делегатський Зізд Україн. Сел. Спілки в ЧСР дня 6-7 травня прийнявши в основі план праці на майбутнє і оцінюючи становище укр. сел. еміграції в ЧСР констатує:

недавчі, які випади для нас на полі збройної боротьби за свою незалежність довели до того, що поважна частина нашого активного селянства та робітництва спинилась поза межами рідної країни - головно в ЧСР. Щоб улешити їхнє моральне та матеріальне становище і вирвати їх з під впливу всіх політичних спекулантів, в Празі повстало професійна організація Українська Селянська Спілка, що покладає собі за ціль несення культурної та гуманітарної підмоги поміж селянсько-робітничої еміграції. Початкова діяльність цієї організації мусіла побороти важкі перепони - які ставили їй різні вережі елементи. Шира посвята та витревалість провідників Головного Комітету Селянської Спілки вивели цю організацію на шлях позитивно-творчої праці, що нинішній з'їзд з вдоволенням констатує:

Виходячи з цих основних положень і означуючи націу провідну лінію, як обов'язок праці для краю, І-ий Делегатський З'їзд Української Селянської Спілки поручас головним своїм органам в майбутній діяльності виходити з конкретних умов праці, числючи головно на свої власні сили і виявши за матеріальну базу самоудержання.

1. З'їзд стоїть на становищі, що організація Української Селянської Спілки являється єдиною організаційною формою, яка може оборонити як слід і захистити професійні інтереси нашого села та культурно-піднесеності й зорганізувати до боротьби за визволення української землі а під всяких форм гніту й поневолення. Тому З'їзд закликає наше селянство поширювати свою Селянську Спілку по всіх місцях де живуть наші працюючі люди.

2. З'їзд піде свій привіт Центральному Союзові Українських Селянських Спілок у Львові та витас його діяльність в напрямі організації нашого селянства, щоб навчити працюючих людей громадської співпраці в цілі оборони політичних, соціальних і культурних інтересів українського трудового люду.

3. Зізд закликає Головний Комітет Української Селянської Спілки на еміграції в ЧСР підтримувати тісний контакт з країм, в міру засобів допомогти їйому своїми моральними та матеріальними силами. Числячись і взявши під увагу той голед, який повстав на західних землях України в наслідок рабівничої польської господарки та неврохаю в останньому часі, Зізд закликає Головний Комітет і всіх членів організації зайнятися зорганізованим відповідної матеріальної допомоги голодному Українському Селу.

4. Головний Комітет Української Селянської Спілки на еміграції мусить числитися з тими реальними умовами серед яких їйому приходиться працювати та занятися підготовкою людей до праці, котрі після свого поверту на рідну землю будуть працювати на місцях по організації трудового селянства в Селянські Спілки, а тему Головний Комітет має вжити всіх заходів для детального вистудіювання умов організації Україн. Селян. Спілок в Краю, оборони їх істнування серед даного поліційного режиму, практичної праці та тактики в ціх спілках зі взгляду на ріжне матеріальне положення нашого селянства, буденної боротьби з визиском праці, джерелом матеріальної і моральної допомоги своїм членам, та влаштованням на ці теми цілої низки викладів для всіх членів Української Селянської Спілки на еміграції.

5. Вкінці Зізд з жалем констатує, що на Зізд явилися деякі люди, котрі своїм провокаційним виступом стреміли до розбиття Зізу нашої Селянської еміграції. Вчинок цих людей Зізд вважає наскрізь низьким та злочинним і його авторам висловлює свою погорду." / Резолюція прийнята одноголосно/.

Справа допомоги "Голодному Селу". Докладчик
від Головного Комітету т. А. Животко. спинившись
на сучасному положенню укр.села під Польщею
зробив ширший доклад, що до допомогової акції
в цей тяжкий момент для найбіднішого укр. селян-
ства Галичини й Волині та накреслив шлях яким
повинна йти допомога зі сторони україн.селянств
на еміграції, а також поінформував про рос-
почату вже в цьому напрямі працю Україн. Сел.
Спілки.

Заслухавши доклад, Зізд одноголосно
прийняв слідучу постанову: "Другий Делегаць-
кий Зіад Селянської Спілки на еміграції в ЧСР за-
глушавши доклад про голод на Українських Землях
під Польщею та про повстання з ініціативи Голов-
ної Ради "Комітету Допомоги Голодному Селу" ухва-
лює всіма засобами підтримувати працю Комітету
та повести на місцях агітацію про негайну орга-
нізацію відповідних комітетів "Допомоги Голодно-
му Селу", які б звязавши з Комітетом в Празі,
роспочали допомогову працю та пропаганду серед
чеського народу - тяжкого стану україн.селян під
Польщею. На місцях, де через брак сил немогли б
бути зорганіовані спеціальні комітети, праця
допомоги "голодному селу" мусить негайно роспо-
чатися Комітетами філій Селянської Спілки звязав-
шихся в цій цілі з Комітетом Допомоги Голодному
Селу в Празі".

Вибори органів : Головою Української Селянсь-
кої Спілки одноголосно обрано члена Вршовиць-
кої філії т. Ріпецького Степана,

Членами Головної Ради обрано т.т.: Сумневича
Хведора, Левицького Остапа, Мандзія Ілька, Слюсар-
чука Гриця, Слюсара Михайла, Животка Аркадія, Лу-
чишина Івана, Зеленого Романа, Остаповича Гриця,
Денисенка Гриця, Дудника Антона, Зеркаля Саву, Па-
ливоду Івана, Луцького Василя, Бубняка Михайла,
Паланюка Ілька, Ноберського Карла, Ерамченка Лев-
ка, Бюгацького Павла, Грабова Якима, Скидана Ми-
хайла, Пирхавку Грицька, Зубяка Юрка, Роніса Олек-
сандра.

До Ревізійної Комісії обрано: т.т. Тимченка Миколу, Руденка Гриця, Каплисного Макара, Бойка Івана, Грицая Гриця.

Перед закриттям Делегатського Зізду в.о. Голови Селянської Спілки т. С. Ріпецький підкреслив той настрій та бажання праці на місцях, яке на протязі всього часу давало моральну силу Головному Комітетові в надзвичайно тяжких умовах провадити свою роботу. Як характерна ознака поширення свідомості серед селянства на еміграції що до свої професійної організації та що до організаційного життя може бути той факт що на Зізду зараз в представленими майже всі філії / з 22 філій представлено 19/. Філії прислали своїх представників на Зізд взявши на свій кошт оплату подорожі. Все це є доказом живучості ідеї та розвитку свідомості серед членів Селянської Спілки що до своїх обовязків. Такий відрадний факт дає надію і певність на майбутнє в життю і праці Селянської Спілки.

Голова Зізду т. Коберський Карло спинився на сучасному менті, на значенню Селянської Спілки та на оцінці праці Селоспілки, як елементу прихильного, так ворожого. Підкреслючи велике значіння організації Селянської Спілки для українського селянства чи то на еміграції, чи то в краю, т. Голова Зізду дав докази великої праці, яка розгортається на Українських землях та впливає на українську селянську еміграцію деб. вона не була в сучасний тяжкий мент, коли Селянська Спілка підпадає під обстріл ворожих для неї як угруповань, так окремих осіб, що намагаються звернути її працю в той бік, який для них є найбільш корисний, але шкідливим для трудового селянства.

Зізд надіслав привітання Президенту ЧСР Т. Масарику, Мін. Зак. Справ - Швеглі, п. Міністру Гірсі, та Союзу Селянських Спілок Галичини й Волині.

Зачинено Зізд під однодушний спів "Не пора, не пора"

Після перерви учасники зізду в організований спосіб відвідали Сільсько-Господарську виставку.

Травень 1925р.

м. Прага.

ДОДАТОК.

Дня 17 травня 1925р. відбулося І-е засідання ново-обраної Головної Ради. На порядку денному була справа виборів Головного Комітету та Мирового Суду. Головна Рада одноголосно обрала Заступником Голови Україн.Селян.Спілки т. Сумневича Хведора. Членами Комітету обрано :

т. А. Животко, / 21 голос за/ Заступники:
т. В. Луцького / 21 голос за/ т. Зелений, т. Грат.
т. Г. Остапович / 19 гол. за/ бів.

Присутніх членів Головної Ради на засіданні 22.

До Мирового Суду обрано : т.т. Руденка Грицька, Шрамченка Левка, Коберського Карла, Богацького Павла, Пирхавку Грицька і Заступниками т.т. Зеленого та Дудника.

Ревізійна Комісія: Головою Рев. Комісії обрано т. Тимченка Миколу, Заступником - т. Каплистого Макара, Секретарем - т. Руденка Грицька.

